

Ali məktəblərdə “Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya” fənninin tədrisi təcrübəsindən

Şaiqə İskəndərova ¹

XÜLASƏ

Artıq bir neçə ildir ki, ali məktəblərdə bütün ixtisaslar üzrə “Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya” fənni tədris olunur. Tələbələrə gələcək işgüzar və ya akademik fəaliyyətləri istiqamətində lazım olan şifahi və yazılı kommunikativ bacarıqlar aşıllayan bu fənn integrativ fənn kimi bir çox sahələrə aid bilikləri özündə birləşdirir. Fənnin tədrisi zamanı müxtəlif metod və üsullardan istifadə edilərək tələbələrə işgüzar və akademik kommunikasiya, eləcə də nitq, nəqliyyat və təqdimat etmə bacarıqları aşılır. Bu fənni öyrənməklə tələbələr müasir dünyanın işgüzar və akademik tələblərinə uyğun olaraq formalaşır və əsaslı biliklərə yiyələnirlər. Onlar əldə etdikləri biliklərlə həm işgüzar, həm də akademik mühitdə uğurlu gələcək üçün elmi-nəzəri və praktik baza əldə etmiş olurlar ki, bu da hər bir gəncin həyatında çox əhəmiyyətli rol oynayır.

AÇAR SÖZLƏR

Azərbaycan dili, işgüzar və akademik kommunikasiya, kommunikativ bacarıqlar, nitq vərdişləri, nəqliyyat bacarığı

MƏQALƏ TARİXÇƏSİ

Göndərilib: 09.03.2026

Qəbul edilib: 10.05.2026

¹Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent, Bakı Biznes Universiteti. Azərbaycan
<https://orcid.org/0000-0003-2613-8473> | iskenderovashaiqe@gmail.com

From the Experience of Teaching the Subject “Business and Academic Communication in the Azerbaijani Language” in at Higher Education Institutions

Shaiga Iskandarova ¹

ABSTRACT

For several years now, all first-year students of higher education institutions, regardless of their major, have been taught the subject “Business and Academic Communication in Azerbaijani”. This subject is an integrative subject and combines knowledge from several fields of study within this subject. The purpose of teaching the subject is to teach students the oral and written communication skills necessary for their future business or academic activities. To achieve this goal, students are taught business and academic communication skills, as well as speech, oratory, and presentation skills, using various methods and techniques. Overall, by studying this subject, students are formed in accordance with the business and academic requirements of the modern world and acquire fundamental knowledge. With the knowledge gained from the subject “Business and Academic Communication in the Azerbaijani Language”, students in both business and academic environments acquire a scientific theoretical and practical basis for a successful future, which plays a very important role in the life of every young person.

KEYWORDS

Azerbaijani language, business and academic communication, communicative skills, speech habits, oratory skills

ARTICLE HISTORY

Received: 09.03.2026

Accepted: 10.05.2026

¹Doctor of Philosophy in Philology, Associate Professor, Baku Business University. Azerbaijan
<https://orcid.org/0000-0003-2613-8473> | iskenderovashaiqe@gmail.com

Giriş

İnkişaf edən çağdaş dünyanın təhsil tələblərinə uyğunlaşmaq üçün Azərbaycanın təhsil sistemində ciddi addımlar atılır, kompleks islahatlar həyata keçirilir. “Azərbaycan Respublikasının təhsil sahəsində İslahat Proqramı”nda qeyd olunur: “Cəmiyyət öz gələcəyini təmin etmək məqsədilə yeni nəslin yüksək səviyyədə hazırlığına nail olmalı və buna görə də təhsil üstün inkişaf etdirilən sahəyə çevrilməlidir”. Qeyd olunan bu məqsədin reallaşması üçün təhsilin məzmununun cəmiyyəti formalaşdırmaq baxımından yenilənməsi və inkişaf etdirilməsi zərurətə çevrilir. Bu məqsədlə tələbələrə mütaliyə, öyrənməyə marağını gücləndirən yeni təlim texnologiyalarından istifadəyə geniş yer verilməlidir. Təsadüfi deyildir ki, Azərbaycan Respublikasının yeni təhsil islahatı ənənəvi təlim metodlarına yaradıcı yanaşmağı və yeni metodik təfəkkürlə işləməyi tələb edir. Hər hansı fənni yaxşı tədris etmək üçün onun metodikasını və izah etdiyi fakt və hadisələri bilmək vacibdir. Çünki aydın və düzgün yanaşma olmadan düzgün öyrətmə də ola bilməz.

Metodlar

Məqalə müəllifin metodika ilə bağlı müşahidə və ümumiləşdirmələri əsasında formalaşmış təcrübələrinə əsaslanmışdır. Məqələdə struktur təhlil və təsviri metoddan istifadə edilmiş, Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiyanın istər şifahi, istərsə də yazılı növlərinin, eləcə də nitq, natiqlik və təqdimat etmə bacarıqlarının tədrisi ilə bağlı fikirlər, yanaşmalar əksini tapmışdır.

Nəticələr

1. Bu fənnin tədrisi ilə əldə edilmiş bacarıqlar ixtisasından asılı olmayaraq hər bir ali məktəb tələbəsinin həyatında əhəmiyyətli rol oynamağa xidmət edir.
2. Hər bir tələbənin yiyələnməli olduğu işgüzar və akademik səviyyədə şifahi və yazılı kommunikasiya bacarıqlarının, habelə hər iki səviyyə üzrə nitq, natiqlik və təqdimat etmə vərdişlərinin əldə edilməsi üçün fənni tədris edən müəllimin üzərinə böyük məsuliyyət düşür.
3. Bu fənnin tədrisi zamanı kommunikativ, situativ və diskussiv tapşırıqlardan, habelə məntiqi çalışmalardan, simulyativ oyunlardan, problem əsaslı müzakirələrdən, layihələrdən, video-təqdimatlardan və s. istifadə zəruridir.
4. Hər bir tələbənin konkret mövzu üzrə hazırladığı təqdimat müəllim və tələbələr tərəfindən təhlil olunmalı, bütün mənfi və müsbət cəhətlər qeyd edilməli, təqdimatın dərin təhlili müzakirə olunmalıdır.
5. “Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya” fənni müasir tələbənin işgüzar və akademik istiqamətdə formalaşması yönündə olduqca böyük rola malik olmaqla yanaşı, eyni zamanda onun nitq və natiqlik bacarıqlarının inkişafına da təsir edir.

Müzakirə

Artıq bir neçə ildir ki, Azərbaycanın ali təhsil müəssisələrində "Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya" fənni tədris olunur. Fənnin tədrisi ilə əlaqəli bir çox dilçilər (prof. N. Məmmədli, prof. B. Xəlilov, prof. T. Hacıyeva və s.) eyniadlı dərsliklər hazırlayaraq fənnin əhatə dairəsini müəyyənləşdirməyə çalışdılar. Dərsliklərdə fənni əhatə edən mövzular müəyyən qədər fərqli olsa da, əhatə olunan məsələlər mahiyyət etibarilə eyni məqsədə xidmət edir.

Qeyd etmək lazımdır ki, "Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya" fənni yalnız bir tədris obyektı deyil, işgüzar və akademik səviyyədə vacib özünüifadə formasıdır. İşgüzar kommunikasiya işgüzar əlaqələrin qurulması və inkişaf etdirilməsi prosesində qarşılıqlı əməkdaşlıq və informasiya mübadiləsinin yazılı və şifahi formada ifadə edilməsidirsə, akademik kommunikasiya elmi cəmiyyətlərdə – ali məktəblər, elmi-tədqiqat institutları, habelə tədris prosesində elmi bilik və ideyaların yazılı və şifahi formada ötürülməsi, paylanması və təhlili prosesinin ifadə formasıdır. Müəlliflərə görə, işgüzar və akademik kommunikasiya ayrı-ayrılıqda aşağıdakı mahiyyəti özündə ehtiva edir:

"İşgüzar ünsiyyət elə bir ünsiyyət növüdür ki, bu zaman qarşılıqlı əlaqələrin məqsədi hansısa sövdənin gerçəkləşməsi, mövcud problemin həlli, yeni əməkdaşlığın qurulması və s. ola bilər" (Xəlilov, 2023, s. 51).

"İşgüzar kommunikasiya peşəkar fəaliyyətdə ofis, menecer, marketing və s. statusa malik insanlar arasında xüsusi bir ünsiyyətdir. Əsasən rəşional əsaslarla qurulur, tərəflər arasında məlumatın şüurlu, hədəfli və məqsəduyğun təşkilidir" (Zamanova, 2022, s. 16).

"Akademik kommunikasiyada geniş erudisiyaya, fundamental elmi baza və yaradıcılıq metodologiyasına, informasiyanın əldə edilməsi, işlənməsi, saxlanması və istifadəsi qaydalarına yiyələnmək, səmərəli elmi-tədqiqat fəaliyyətinə malik olmaq, elmi məqalələr yazmaq, auditoriya qarşısında çıxış etmək bacarığı tələb edir" (Məmmədli, 2021, s. 175).

"Akademik kommunikasiya-peşəkar ictimai nitqin yaradılması qanunauyğunluqları və onun effektivliyinin şərtləri haqqında elə bir bilik səhəsidir ki, onun hədəfi bu və ya digər səhəyə aid biliklərə yiyələnmək istəyən dinləyicilərə məqsədyönlü təsir göstərməkdir" (Allahverdiyev və b., 2022, s. 8).

Bu fənnin tədrisi istər işgüzar, istərsə də akademik kommunikasiya ilə bağlı vacib bacarıqların ötürülməsi baxımından çox böyük əhəmiyyətə malikdir. Belə ki, fənnin tədrisi ilə əldə edilmiş bacarıqlar ixtisasından asılı olmayaraq hər bir tələbənin həyatında əhəmiyyətli rol oynamağa xidmət edir.

Fənnin tədrisində məqsəd müxtəlif ixtisaslı tələbələrə bu fənnə məxsus bilik, bacarıq və vərdislər aşılamaq, onlarda dil-nitq, nitq mədəniyyəti, nitqin formaları, ədəbi dilin normaları, üslubları ilə bağlı bilik bazasını genişləndirməklə işgüzar və akademik kommunikasiya bacarıqları üçün əsas hazırlamaqdır. Fənnin mahiyyətini təşkil edən işgüzar və akademik kommunikasiyanın şifahi və yazılı formalarının ifadə qaydalarını, xüsusiyyətlərini

öyrətməklə, habelə işgüzar yazı növlərinin yazılışını, akademik mətn qurmaq bacarığını formalaşdırmaqla, nitq, nəqliq və təqdimatətmə bacarığını inkişaf etdirməklə tələbələri birbaşa gələcək işgüzar və ya akademik fəaliyyətə hazırlamaq mümkündür. Fənnin sonunda tələbələrin əldə etdikləri təlim nəticələri məhz bu məqsədlərin həyata keçirilməsinə əsas verir. Bunlara tələbənin işgüzar və akademik kommunikasiya zamanı özünü ədəbi dilin normaları baxımından şifahi və yazılı şəkildə ifadə etmək bacarığını, fikirlərini düzgün və aydın çatdırmaqla nitq vərdişlərinə, nəqliq texnikasına yiyələnməsini, habelə təqdimatətmə bacarığını da aid etmək olar. “Fənn ünsiyyətin ən sadə ünsürlərindən başlayaraq akademik kommunikasiyaya qədər önəmli sahələri əhatə edən müxtəlif nəzəri və təcrübi bilikləri tələbələrə aşılayır” (Salayeva, Fərəcova, 2024, s. 11).

Beləliklə, istər işgüzar, istərsə də akademik kommunikasiya şifahi və yazılı olmaqla iki yerə ayrılır ki, fənnin mahiyyətini də əsasən bu məsələlərin öyrədilməsi təşkil edir. “Yazılı nitq xüsusi vasitələrlə qeydə alınmış şifahi nitqdır. Bunların hər ikisi fəaliyyət forması olaraq səciyyəvi psixolinqvistik keyfiyyətlərə və kommunikativ göstəricilərə malikdir” (Cəfərov, 2021, s. 24). Hər bir tələbənin yiyələnməli olduğu işgüzar və akademik səviyyədə şifahi və yazılı kommunikasiya bacarıqlarının, habelə hər iki səviyyə üzrə nitq, nəqliq və təqdimatətmə vərdişlərinin əldə edilməsi üçün fənni tədris edən müəllimin üzərinə böyük məsuliyyət düşür. Müəllim müasir tədris tələblərindən çıxış edərək tələbələri bu bacarıqlara yiyələndirməyi bacarmalıdır.

Artıq qeyd edildiyi kimi, Azərbaycanın bütün ali məktəblərində ixtisasından asılı olmayaraq I kurs tələbələrinə “Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya” fənni tədris olunur. Bu, integrativ fəndir və bir çox sahələrə aid bilikləri özündə birləşdirir. Bunlara dilçilik, kargüzərliq, sosiologiya, kulturologiya, tarix və s. sahələr daxildir. Fənn 45 saat olmaqla bir semestr tədris olunur.

Müasir dövrdə hər bir müəllim tədris etdiyi predmeti mükəmməl bilməli, müasir təlim texnologiyalarından, habelə İKT-nin tətbiqindən istifadə etməklə çevik təfəkkürə malik olmalı, son nəticədə vətəndaş yönümlü tələbə formalaşdırma işini yüksək səviyyədə bacarmalıdır.

“Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya” fənninin tədrisi zamanı tələbələrin elmi-nəzəri, məntiqi, yaradıcı təfəkkürünün inkişaf etdirilməsi üçün müxtəlif vasitələrdən istifadə etməklə effektiv nəticə əldə etmək olar. Tədris prosesində xarici ölkələrin tədris nümunələrini internet üzərindən izləmək, konkret mövzularla bağlı video-roliklər seyr etmək, layihələr işləmək, interaktiv təlim metodlarını, üsullarını tətbiq etmək, habelə müxtəlif xarakterli tapşırıqlar üzərində işlətməklə tələbələri müasir təhsil texnologiyaları ilə yetərincə tanış etmək olar.

“Dildən işgüzar və akademik məqsədlərlə istifadə prosesi konkret linqvistik, hüquqi və akademik kriteriyalara əsaslanmanı tələb edir. Dildən funksional məqsədlərlə düzgün və

dəqiq istifadə, nitqin aydın, ifadəli, praktik və pragmatik olması dil daşıyıcılarının hər zaman ehtiyac duyduğu məsələlərdəndir" (Hacıyeva, 2024, s. 17).

Elmi-nəzəri məlumatları, habelə praktik tətbiqetmə bacarığını öyrədərkən ali məktəb müəllimi o məlumatları müxtəlif yollarla elə izah etməlidir ki, tələbə onu yadda saxlayaraq tətbiq etməyi bacarsın. Müasir tədris tələbəyönümlü olduğundan dərs prosesində müəllim passiv, tələbələr isə aktiv olurlar. Belə olduğu təqdirdə hər dərsdə tədris-tematik plana əsasən, ayrı-ayrı mövzular üzrə müəllim tərəfindən elmi-nəzəri məlumatların verilməsinə və izah edilməsinə o qədər də ehtiyac olmur. Lakin tələbələrə aydın olmayan suallar müəllim tərəfindən mütləq cavablandırılmalıdır.

Müasir təhsil həm də integrativ tədris tələb edir. "İnteqrasiya – müxtəlif sahələrdə ümumiləşdirilmiş biliklərin mümkün olduğu dərəcədə bir tədris materialına qarşılıqlı daxil olması, qarşılıqlı əlaqəsi deməkdir" (Kəngərinskaya, 2007, s. 36). Tədris zamanı hər mövzunun izahı məzmunu uyğun fənlərlə əlaqələndirilməli və tələbələrin mövzuya baxış bucağı genişləndirilməlidir. Daha sonra tələbələrin keçilənləri dərinlən anlaması üçün mövzu üzərində praktik çalışma və tapşırıqlar işlənməlidir. Dərsin praktik quruluşu müxtəlif praktikiyönlü vasitələrdən istifadə etməyi tələb edir. Bütövlükdə tələbə düşüncəsini aktivləşdirmək, tələbəni şüurlu yanaşma sahibinə çevirmək və onu müasir dünyanın fəaliyyət tələblərinə cavab verəcək səviyyədə hazırlamaq üçün dərs boyunca kommunikativ, situativ və diskussiv tapşırıqlardan, habelə məntiqi çalışmalardan, simulyativ oyunlardan, problem əsaslı müzakirələrdən, video-təqdimatlardan və s. mütləq şəkildə istifadə olunmalıdır.

"Dildən istifadə mexanizmi olan kommunikasiya kompleks dəyərlər sistemidir. Çoxtərkibli proses kimi nitq fəaliyyətində olan fərddən dil normalarını bilmək kimi linqvistik bacarıqlara yiyələnməni tələb edir. Eyni zamanda özündə sosial, kultural, psixoloji dəyərlərlə yanaşı, informasiyalılıq, pozitivlik, dinamiklik, motivasiya yarada bilmək kimi ekstralingvistik keyfiyyətləri ehtiva edir. Kommunikasiyanın nəzəri problemlərinin, əsas modellərinin tədqiqi sübut edir ki, cəmiyyətin bütün sferalarını əhatə edən bu prosesin nəzəri müddəaları linqvistikadan başqa, fəlsəfə, sosiologiya, semiotika, psixologiya, kulturologiya, informatika və digər elmlərlə əlaqəlidir" (Hacıyeva, 2025, s.10).

Fənnin tədrisi zamanı predmeti həm elmi-nəzəri, həm də praktik yöndə anlatmaq üçün müəllimin istifadə etdiyi üsullar müxtəlif ola bilər. Bunlara, ilk növbədə, aşağıdakılar daxildir:

- tələbədə həm işgüzar, həm də akademik kommunikasiyanın formalaşması və inkişafı üçün konkret mövzular əsasında layihələrin işlənməsi;
- proqramda nəzərdə tutulmuş mövzuların hər biri ilə bağlı esselərin hazırlanması;
- konkret mövzunun müxtəlif vasitələrdən (film və ya tamaşa parçaları, şəkillər, bədii mətnlər və s.) istifadə etməklə təqdim edilməsi;
- mövzu ilə bağlı problem əsaslı müzakirələrin aparılması;

- məntiqi çalışmaların hazırlanması;
- kommunikativ, situativ və diskussiv tapşırıqların düşünülməsi və yerinə yetirilməsi;
- simulyativ oyunların qurulması;
- referatların hazırlanması, təqdimatı;
- interaktiv üsulların tətbiqi ilə qrup və cütlərlə işlərin təşkili;
- müxtəlif mövzularda diskussiyaların keçirilməsi və s.

Dərsi elə qurmaq lazımdır ki, bu zaman ərzində tələbənin təqdimatına, qrup işlərinə, çalışma həllinə, müxtəlif xarakterli tapşırıqların yerinə yetirilməsinə, nəzəri biliklərin sorgusuna, o cümlədən tələbələrə qaranlıq qalan məqamların aydınlaşdırılmasına vaxt ayrılınsın.

“Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya” fənninin qarşısında duran vəzifələrdən biri də tələbələrdə gələcək işgüzar və ya akademik fəaliyyətlərində özünüifadənin ən çox tələb olunan və vacib detallarından sayılan təqdimatetmə bacarığını formalaşdırmaqdır. Semestrin əvvəlində verilmiş konkret mövzuların əsasında hazırlanan təqdimat-slaydlar elə təqdim olunmalıdır ki, onu dinləyən tələbəyə həmin mövzu ilə bağlı yeni biliklərin əldə edilməsi maraqlı olsun.

Hər bir tələbənin slayd təqdimatı müəllim və tələbə yoldaşları tərəfindən təhlil edilməli, bütün mənfi və müsbət cəhətlər qeyd olunmalı, tələbə təqdimatının dərin təhlilinin müzakirəsini eşitməlidir. Müzakirədə mövzunun tam əhatə olunması, orfoqrafik, qrammatik və üslubi səhvlər, təqdimatçının ədəbi dil normalarına əməl etməsi, sualların düzgün cavablandırılması, slaydın texniki cəhətdən düzgün tərtibatı, göz təması və s. məsələlər öz əksini tapır. Bu metod bir neçə cəhətdən əhəmiyyətlidir:

- tələbə təzadlarla dolu həyata hazırlanmış olur;
- gələcəkdə iş fəaliyyətində rəqabətə davamlı olur;
- tənqidi yanaşmalara açıq olur;
- müzakirələr nitqi formalaşdırır, sərbəst fikir bildirmək bacarığı yaradır, bir sözlə, təqdimatların təhlili tələbənin nitq inkişafına böyük təsir göstərir;
- tələbələr arasında birbaşa onların hərtərəfli inkişafına xidmət edən sağlam rəqabət yaranır;
- tələbələrdə təqdimat zamanı bəhs olunan məqamlara fərqli mövqe ilə yanaşmaq və bunu əsaslandırmaq bacarığı formalaşır;
- hər bir tələbə öz referatını yüksək səviyyədə hazırlamağa maraqlı olur.

“Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya” fənni müasir tələbənin işgüzar və akademik istiqamətdə formalaşması yönündə olduqca böyük rola malik olmaqla yanaşı, eyni zamanda tələbələrdə nitq və natiqlik bacarıqlarının formalaşmasına da xidmət etmiş olur. “İşgüzar və akademik kommunikasiya fənni yalnız bir tədris sahəsi deyil, eyni zamanda həyatın müxtəlif sahələrində uğur qazanmaq və şəxsi potensialı maksimum dərəcədə ortaya qoymaq üçün vacib bir alətdir. Bu bacarıqların əldə edilməsi, həm akademik

mühitdə, həm də işgüzar dünyada daha geniş imkanlar və müsbət nəticələr əldə etməyə şərait yaradır" (<https://naxçıvan.xəbərləri.az>).

İnsanın intellektual səviyyəsini onun nitqi, danışığı təyin edir. Çox zaman insanların özünüifadəsində komplekslər olduğu hiss olunur. Bu isə özünə inamsızlıqdan irəli gəlir. Mütaliənin kifayət qədər olmaması, məlumatsızlıq, biliklərin bəsitliyi və s. səbəblər insanın nitqində, danışığında özünü büruzə verir. Sürətlə inkişaf edən dünyada Azərbaycan gəncləri bütün kompleksləri aşan mükəmməl bir nitqə sahib olmalıdırlar. Bunun üçün "Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya" fənni müəllim tərəfindən düzgün tədris olunmalı, tələbələrdə kifayət qədər nitq bacarıqları formalaşdırılmalıdır. Bu məqsədin reallaşması üçün fənnə ayrılmış saatlardan maksimum səmərəli istifadə olunmalı və müxtəlif üsulların köməyi ilə şagirdlərin nitqi zənginləşdirilməlidir. Bəs bu üsullar hansılardır?

- tələbələr arasında müxtəlif mövzularda diskussiyalar, debatlar təşkil etmək və buna nəzarət etmək;
- onlara müxtəlif mövzularda sərbəst çıxışlar hazırlatmaq və həmin çıxışlara münasibət ifadə etmələrini tapşırmaq;
- çıxışlardan sonra auditoriya qarşısında nitqin müzakirəsini aparmaq;
- hər birinin ayrılıqda nitq qüsurlarını diqqətə çatdırmaq, bir daha təkrarlanmaması üçün tövsiyələr vermək və s.

Bu kimi üsullardan istifadə etməklə tələbələrin nitqini inkişaf etdirmək, habelə biliyini dərinləşdirmək, komplekslərini aradan qaldırmaq, özünəinam hissini gücləndirmək olar.

Nəticə

Beləliklə, tələbələr yuxarıda sadalanan üsullar vasitəsilə işgüzar və akademik səviyyədə kommunikasiya bacarıqlarına, habelə nitq, nəqliyyat və təqdimat etmə vərdişlərinə yiyələnməklə müasir dövrün yenilikləri ilə ayaqlaşan ixtisasçı kimi formalaşmış olurlar. Bütün bunlar isə o deməkdir ki, tələbə ali məktəb auditoriyasından praktik həyat səhnəsinə yalnız quru, nəzəri biliklərlə deyil, rəqabətə davamlı, ən əsası bu düşüncəyə köklənmiş bir ixtisasçı kimi addımlayacaq. Elmi, yaradıcı, məntiqi tənqidi inkişaf etmiş tələbə sabahın güclü potensiala malik ixtisasçısıdır. Belə hazırlığı olan məzun isə vətənin sabahını inamla tapşırmaq olar.

Ədəbiyyat

1. Allahverdiyev, C., Xəlilova, T., Əbdülhəsənli, T., Əmrahova, M. (2022). *Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya* (dərslük).
2. Cəfərov, V. (2021). *Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya* (dərs vəsaiti).
3. Hacıyeva, T. (2025). *Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiyanın nəzəri və tətbiqi məsələləri*. "Mütərcim".
4. Hacıyeva, T. (2024). Kommunikasiyanın nəzəri məsələləri. "Journal of Baku Engineering University Philology and Pedagogy", 8(1), 17–24.
5. Xəlilov, B. (2023). *Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya* (dərslük).
6. Kengerlinskaya, T. (2007). *Integrativnyy printsip postroyeniye sistemy sretsial'noy pedagogicheskoy i ispolnitel'skoy podgotovki studentov*.
7. Məmmədli, N. (2021). *Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya* (dərslük). "Elm və təhsil".
8. *Naxçıvan xəbərləri*. <https://naxçıvanxəbərləri.az>
9. Salayeva, N., Fərəcova, G. (2024). *Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya* (dərslük).
10. Zamanova, M. (2022). "Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya" fənnindən mühazirə konspektləri.